

Số: 349/2024/QĐST-DS

Củ Chi, ngày 25 tháng 6 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CỬ CHI, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Hồng Thủy.

Thư ký phiên họp: Ông Hoàng Kim An, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Củ Chi, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Củ Chi, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Diệu - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 6 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Củ Chi, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 299/2024/TLST-VDS ngày 17 tháng 4 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 202/2024/QĐST-DS ngày 13 tháng 6 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Ông Lê Văn N, sinh năm 1936 (có mặt).

Địa chỉ: Tổ 2, ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

+ Ông Lê Trung K, sinh năm 1958 (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt);

Địa chỉ: Ấp 3, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

+ Bà Lê Thị Đ, sinh năm 1960 (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt);

Địa chỉ: Tổ 8, ấp 3, xã E, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

+ Bà Lê Thị H, sinh năm 1962 (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt);

Địa chỉ: Tổ 2, ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

+ Bà Lê Thị L, sinh năm 1965 (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt);

Địa chỉ: Tổ 7, ấp 3, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

+ Ông Lê Văn T, sinh năm 1971 (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt);

Địa chỉ: 596 Tỉnh lộ 8, ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

+ Bà Lê Thị R, sinh năm 1974 (có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

Địa chỉ: Tổ 2, ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 04/4/2024 và tại phiên họp, người yêu cầu ông Lê Văn N trình bày: Ông là chồng bà Lê Thị M, có đăng ký kết hôn năm 1958. Cha bà M là ông Lê Văn A, sinh năm 1909 (chết năm 1980). Mẹ bà M là bà Dương Thị B, sinh năm 1912 (chết năm 1987). Ông và bà M có 08 con gồm: Lê Trung K, Lê Thị Đ, Lê Thị H, Lê Thị L, Lê Thị X (sinh năm 1967, chết năm 2005), Lê Văn V (sinh năm 1969, chết năm 2023), Lê Văn T, Lê Thị R. Bà M bị bệnh Alzheimer từ năm 2000 đến nay, đã điều trị nhưng không khỏi. Căn cứ vào kết luận khám sức khỏe tâm thần số 1350/TTPYTTKV-KKB ngày 05/3/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Bộ Y tế kết luận bà M sa sút tâm thần mức độ nặng do bệnh Alzheimer, khởi phát muộn (F00.1-ICD10). Căn cứ vào Điều 22 Bộ luật Dân sự ông yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Củ Chi tuyên bố bà Lê Thị M, sinh năm 1937, địa chỉ ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

Tại bản tự khai ngày 15/5/2024 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Lê Trung K, bà Lê Thị Đ, bà Lê Thị H, bà Lê Thị L, ông Lê Văn T, bà Lê Thị R trình bày: Bà M có biểu hiện bệnh thần kinh. Các ông, bà thống nhất yêu cầu của ông N tuyên bố bà M mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Củ Chi tham gia phiên họp phát biểu: Quá trình thụ lý và tại phiên họp, Thẩm phán đã tuân thủ và thực hiện đúng theo quy định tại Điều 48, Điều 366 và Điều 377 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Xét các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và lời trình bày của người yêu cầu tại phiên họp, đề nghị Thẩm phán Chủ tọa phiên họp áp dụng Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn N.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Củ Chi, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Theo nội dung đơn yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị M mất năng lực hành vi dân sự của ông Lê Văn N, có cơ sở xác định yêu cầu của ông N là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo quy định tại Khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự, người bị yêu cầu là bà Lê Thị M, sinh năm 1937 có nơi cư trú tại ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh nên việc thuộc thẩm quyền của

Tòa án nhân dân huyện Củ Chi theo quy định tại Điểm a Khoản 2 Điều 35 và Điểm a Khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục tố tụng:

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Lê Trung K, bà Lê Thị Đ, bà Lê Thị H, bà Lê Thị L, ông Lê Văn T, bà Lê Thị R có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ Khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp.

[3] Về quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự:

Ông Lê Văn N là chồng của bà Lê Thị M nên có quyền yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[4] Về yêu cầu của đương sự:

Ngày 16/5/2024, Tòa án nhân dân huyện Củ Chi đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 16/2024/QĐ-TA đối với bà Lê Thị M. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 4115/KLGD ngày 29/5/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Bộ Y tế kết luận:

“1.1. Về y học:

Đương sự bị: Sa sút tâm thần trong bệnh Alzheimer khởi phát muộn (F00.1-ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Vì vậy, Tòa án có cơ sở tuyên bố bà Lê Thị M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

[5] Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân huyện Củ Chi phù hợp nên chấp nhận.

[6] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn N có đơn xin miễn nộp lệ phí sơ thẩm, do ông N là người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền án phí theo quy định tại Điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án nên ông N được miễn nộp lệ phí sơ thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Khoản 1 Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào Khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;
- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.
- Chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn N, tuyên bố bà Lê Thị M, sinh năm 1937, địa chỉ ấp 4, xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.
- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông N thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí sơ thẩm.
- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có mặt có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.
- Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 của Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 của Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 của Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh;
- Viện kiểm sát nhân dân huyện Củ Chi;
- Chi cục Thi hành án dân sự huyện Củ Chi;
- Ủy ban nhân dân xã P, huyện C, Thành phố Hồ Chí Minh;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Hồng Thủy